

En doft av främlingskap

För en tid sedan kom jag av en händelse över boken *The Smell of the Continent*, en historia skriven av Richard Mullen och James Munson om artonhundratalets engelska turister i Europa. Titeln kommer sig av det svar en ung förstagångsresenär ska ha fått när han steg i land i Calais och förundrade sig över hur annorlunda det luktade. Den som svarade var en mer rutinerad medresenär som svarade med ett självklart lugn: ”*Det är lukten av kontinenten, sir.*”

Jag minns själv tydligt lukten i det hus där jag var inneboende under min första tid i London. Doften av länge lagrade böcker och hylldamm. Den lite fräna, instängda lukten, som att stiga in i en oppvärmad sommarstuga. Eller hur det luktade sur kaffesump hos det pensionerade par där jag bodde inneboende som 15-åring.

Att utforska sina minnen av lukter, dofter eller ja, kanske rentav stanker är en sinnlig upplevelse; Du kanske färdas tillbaka till barndomen och får upp minnesbilder som du trodde du hade glömt. Inte sällan infinner sig en viss melankoli. Lukt är en emotionell tidsmaskin. De flesta av oss har minnen av att i barndomen för första gången ha varit hemma hos en kamrat och med viss oro noterat hur annorlunda det luktade där.

Luktintryck har med hemkänsla och främlingskap att göra. Luktminnen kan vara starka. Min farmor, som överlevde Hitlers och Nazitysklands koncentrationsläger under andra världskriget, brast då och då i gråt då hon tänkte på sin barndoms förlorade doftgarderob från Polen. Hon var bara 17 år när nazisterna kom till den lilla stad, där hon bodde med sin familj. ”Först nu inser jag att jag här i Sverige blev berövad min barndoms lukter”, kunde hon säga. Hon försökte

ofta återskapa dessa dofter genom att odla örträdgårdar och baka vetebrödsrecept med samma kärlekfulla omsorg som sin egen mor.

För en tid sedan intervjuade jag en svensk deckarförfattare. Han hade varit på resande fot utomlands en längre tid. När han fick frågan om vad han saknade allra mest ifrån Sverige utbrast han tveklöst;

”Jag längtar till lukten av mitt eget hem.”

Men man kan också överraskas av vad som luktar bekant. Nyligen besökte jag mina farföräldrars hem, en sista gång, innan det senare skulle säljas. Huset hade stått tomt en längre tid, men trots detta var det som om tiden hade stått stilla, till och med farfars välbekanta tekopp stod kvar på diskbänken. Det var då som jag drabbades av en doft som jag inte omedelbart kände igen men som fyllde mig med en märklig slags nostalgi. Men den härstammade inte i min barndomsdagar. Den tunga, nästan lite fräna och instängda lukten får mig istället att färdas till det lilla viktorianska huset på Wellington Road där jag tillbringade min första intensiva tid i London.

ILLUSTRATION: JULIAN HILL

Emelie Krugly Hill

Emelie Krugly Hill är Kyrkobladets nya krönikor. Hon är 33 år och bofast i London sedan 2006. Hon är tvåbarnsmamma och frilansjournalist.

För mer information om Emelie besök www.emeliekrugly.com